

**Bryniau Clwyd a
Dyffryn Dyfrdwy**
Clwydian Range
and Dee Valley

Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol
Area of Outstanding Natural Beauty

CYDBWYLLGOR
ARDAL O HARDDWCH NATURIOL EITHRIADOL
BRYNIAU CLWYD A DYFFRYN DYFRDWY

Cynhaliwyd ar:	14 Tachwedd 2014
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Gary Williams, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democratiaidd Cyngor Sir Ddinbych ac Ysgrifennydd yr AHNE
Awdur yr Adroddiad:	Lisa Jones Dirprwy Swyddog Monitro/Cyfreithiwr
Teitl:	TROSOLWG O GYTUNDEB Y CYDBWYLLGOR

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn drosolwg o gytundeb cyfreithiol y cydbwyllgor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Y rheswm dros lunio'r adroddiad 'er gwybodaeth yn unig' yw er mwyn i'r aelodau fod yn gyfarwydd â chytundeb y Cydbwyllgor a'i oblygiadau ar gyfer yr holl bartïon.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Nid oes angen penderfyniad ond bod yr aelodau yn nodi cynnwys yr adroddiad.

4. Manylion yr Adroddiad

Daeth y Cytundeb i rym ar 1 Mai 2014 ac mae'n parhau hyd 31 Mawrth 2019. Cyn y dyddiad hwn dylai bod adolygiad o'r Cytundeb ac oni bai bod unrhyw ddiwygiad neu ddi-ddymiad yn y Cytundeb, bydd y Cytundeb yn parhau am dymor parhaus o 5 mlynedd, gydag adolygiad ar neu cyn dyddiad terfyn pob tymor o 5 mlynedd.

Mae'r Cydbwyllgor yn cynnwys yr aelodaeth ganlynol sydd wedi'u penodi gan eu Hawdurdodau cysylltiol erbyn hyn:

1. Bydd yr Awdurdod Arweiniol yn penodi dau aelod sy'n Gyngorwyr Sir ac yn aelodau o Fwrdd Gweithredol neu Gabinet yr Awdurdod Arweiniol.
2. Pob Awdurdod heblaw'r Awdurdod Arweiniol yn penodi dau aelod sy'n Gyngorwyr yn yr Awdurdod hwnnw sy'n aelodau o Fwrdd Gweithredol neu Gabinet yr Awdurdod.

Mae'r Cytundeb yn egluro amcanion y Cydbwyllgor sef:-

- Ceisio sicrhau bod harddwch naturiol yr AHNE yn cael ei ddiogelu a'i wella.
- Cynnal a gwella gwerth cadwraeth yr AHNE.
- Trwy ymgynghori â'r Awdurdodau, y Partneriaid a'r cyhoedd yn gyffredinol, i hyrwyddo dealltwriaeth gyhoeddus ehangach o'r rhesymau pam y dynodwyd yr AHNE.
- Ceisio, trwy ddylanwadu ar Awdurdodau, Partneriaid a chyrff a sefydliadau eraill, cyflawni synergedd rhwng gweithgareddau cyfredol a dyfodol yr AHNE a'r rhesymau pam y dynodwyd yr AHNE.
- Ceisio sicrhau bod rhannau o'r AHNE sydd â hawl tramwy cyhoeddus yn hygyrch ac, fel bo'n briodol, darparu mynediad ehangach i'r AHNE yn wirioneddol neu'n rithiwir.
- Hyrwyddo rhannu arferion da a chysondeb ar gyfer yr AHNE
- Rhoi sylw dyledus i anghenion amaethyddiaeth a choedwigaeth a buddiannau economaidd a chymdeithasol ardaloedd gwledig
- ceisio sicrhau bod y Swyddogaethau'n cael eu cyflawni i ddenu'r cyllid uchaf posibl gan Gyfoeth Naturiol Cymru a gan ffynonellau cyllid allanol eraill sy'n cyd-fynd â chyrhaeddiad yr Amcanion eraill a nodwyd uchod

Swyddogaethau'r Cydbwyllgor mewn perthynas â'r amcanion hyn yw:-

- Paratoi a chyhoeddi Cynllun Rheoli neu adolygu, mabwysiadu a chyhoeddi'r Cynllun Rheoli, ar ôl ymgynghori gyda'r Awdurdodau a Phartneriaeth yr AHNE.

- Cynhyrchu a chymeradwyo Cynllun Gweithredu er mwyn cyflawni amcanion y Cynllun Rheoli, ar ôl ymgynghori gyda'r Awdurdodau a Phartneriaeth yr AHNE.
- Monitro gweithrediad y Cynllun Rheoli a'r Cynllun Gweithredu gydag Adroddiad Blynyddol a llunio argymhellion i'r holl neu unrhyw un o'r Awdurdodau a'r Partneriaid er mwyn eu gweithredu.
- Gweinyddu a chyflawni Swyddogaethau Craidd o fewn y Gyllideb Graidd a chyflawni caffaeliad neu weithredu'r Swyddogaethau nad ydynt yn rhai craidd a'r Cynllun Gweithredu yn unol â darpariaethau'r Cytundeb hwn ac o fewn y Gyllideb Gweithredu.
- Cyflawni adolygiad cyfnodol o unrhyw Gynllun Rheoli a gyhoeddwyd ac ystyried a chyflwyno sylwadau ar unrhyw fater sy'n ymwneud â'r Amcanion a'r Swyddogaethau.
- Drwy'r Adroddiad Blynyddol ac unrhyw elfennau eraill sy'n briodol yn nhyb y Cydbwyllgor i hysbysebu'r Cynllun Rheoli i'r Awdurdodau, Partneriaid a'r cyhoedd yn gyffredinol
- Ystyried a chyflwyno sylwadau ar Bolisiau Cynllun Datblygu Lleol a chynigion ar gyfer datblygu sy'n effeithio ar AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.
- Adolygu a chraffu penderfyniadau a chymau gweithredu Gweithgor y Swyddogion yn rheolaidd
- Cyflawni ymgynghoriadau cyhoeddus ac eraill sy'n briodol ym marn y Cydbwyllgor neu sy'n hanfodol mewn perthynas â chyflawni'r Amcanion ac i gasglu a rhannu ymgynghoriad o'r fath gyda Phartneriaeth yr AHNE, yr Awdurdodau, Partneriaid ac eraill.
- Cynnal, caffael neu hyrwyddo unrhyw weithgareddau neu faterion sy'n achlysurol neu'n ategol i gyflawni'r Swyddogaethau a'r hyn sydd o fudd i AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy yn nhyb y Cydbwyllgor.

Mae gan y Cydbwyllgor bwerau dirprwyol gan yr Awdurdodau i wario'r Gyllideb ac i weithredu neu gaffael gweithrediad y Cynllun Gweithredu bob blwyddyn, ar yr amod bod y goblygiadau ariannol a'r adnoddau o fewn y Gyllideb ar gyfer y flwyddyn ariannol neu o fewn cyllidebau'r Awdurdodau a gymeradwywyd.

Dylai bod y Cydbwyllgor yn Atgyfeirio unrhyw fater sydd tu hwnt i bwerau dirprwyol y Cydbwyllgor at yr Awdurdodau neu unrhyw beth y mae'r Cydbwyllgor o'r farn y dylid eu penderfynu gan yr Awdurdodau ac nid y Cydbwyllgor.

Nid oes gan y Cydbwyllgor unrhyw bwerau cyfreithiol i fenthyc neu i gyflogi swyddogion, a dyma'r rheswm pam fod angen awdurdod arweiniol neu awdurdod 'sy'n cynnal'. Gyda hyn, bydd y Cydbwyllgor yn gyfansoddol (a bydd wedi mabwysiadu Cyfansoddiad yn y cyfarfod cyntaf) ac mae'n rhaid iddynt gyflawni eu busnes, yn unol â hyn. Bydd y Rheoliadau Ariannol, Rheolau Sefydlog Contractau a Rheolau Trafodaeth yr Awdurdod Arweiniol yn berthnasol.

Mae'r Cytundeb Cyfreithiol yn cyfeirio at Weithgor Swyddogion, fydd yn cyfethol enwebai o Gyfoeth Naturiol Cymru fel ymgynghorwyr (heb fod yn fwy na chyfanswm o bum unigolyn ar yr un pryd), fydd yn gymwys i fynychu unrhyw gyfarfod y Gweithgor Swyddogion a thrafod unrhyw eitem o fusnes.

Gall y Gweithgor Swyddogion gyfethol swyddogion eraill o'r Awdurdodau ac unrhyw Bartner (boed yn unigol neu'n cynrychioli) o dro i dro, fydd yn gymwys i fynychu unrhyw gyfarfod y Gweithgor Swyddogion yn ystod eu cyfetholiad a thrafod unrhyw eitem o fusnes. Bydd modd i'r Cydbwyllgor ddirprwyo i Weithgor y Swyddogion a Thîm AHNE er mwyn cyflawni'r Swyddogaethau.

Swyddogaeth Gweithgor Swyddogion fydd ystyried, a darparu argymhellion ar ôl ymgynghori gyda Phartneriaeth yr AHNE a Thîm AHNE ynglŷn â chyfarwyddiaeth strategol; gweithrediad a darpariaeth y Cynllun Rheoli a'r Cynllun Gweithredu Blynyddol; i hyrwyddo'r holl agweddau ymarferol o amcanion y Cydbwyllgor a datblygu polisiau i'r diben hwn (gan gynnwys polisiau cynllun datblygu sy'n effeithio ar yr AHNE).

Llunio argymhellion i'r Cydbwyllgor, mewn ymgynghoriad â Phartneriaeth yr AHNE, ynglŷn â'r gyllideb a chynigion i gomisiynu ar y cyd, mentrau ar y cyd a sefydlu cytundebau partneriaeth a chytundebau lefel gwasanaeth yn ymwneud â chyflawni'r Amcanion. Bydd Gweithgor y Swyddogion yn gweithredu penderfyniadau'r Cydbwyllgor dan y pwerau dirprwyol a ddynodwyd i'r Cydbwyllgor.

Bydd Tîm AHNE yn cefnogi'r Cydbwyllgor a Gweithgor y Swyddogion. Bydd y tîm yn:-

- Cydlynu a blaenoriaethu gweithgareddau dydd i ddydd y Cydbwyllgor i gyflawni'r Amcanion a hyrwyddo gwerth AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy yn y gymuned.
- Cysylltu rhwng a chynghori a dylanwadu ar y Cydbwyllgor, yr Awdurdodau, y Cyrff Perthnasol, Partneriaid ac asiantaethau ac unigolion eraill.
- Monitro cynnydd a gwariant ar brosiectau unigol yn y Cynllun Gweithredu a pharatoi'r Cynllun Rheoli a'r Cynllun Gweithredu i'w hystyried, a llunio argymhellion arnynt.
- Mewn ymgynghoriad â'r Trysorydd, byddant yn gwerthuso prosiectau unigol ar gyfer cyllid a'u cynnwys yn y Cynllun Gweithredu gan gynnwys asesu addasrwydd y rheoliadau ariannol a rheoli sydd ar waith ar gyfer pob prosiect o'r fath.

- Monitro a chydlynu cynnydd a gwariant ar brosiectau unigol yn y Cynllun Gweithredu a gwerthuso ac adrodd ar ganlyniadau ac effeithiolrwydd y prosiectau
- Datblygu gweledigaeth a strategaeth er mwyn rheoli AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy
- Ceisio cyllid ychwanegol gan yr holl ffynonellau i gynorthwyo gyda darpariaeth yr Amcanion a'r Cynllun Gweithredu.
- Darparu cyngor cynllunio a chyngor perthnasol i'r Cydbwyllgor ynglŷn â pholisïau a chynigion y Cynllun Datblygu ac ar gynigion datblygu sy'n effeithio ar AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.

Mae Cyngor Sir Ddinbych wedi'i benodi fel yr Awdurdod Arweiniol o ddyddiad y Cytundeb, a bydd rôl yr Awdurdod Arweiniol yn cael ei chyflawni yn amodol ar gymeradwyaeth y Cydbwyllgor a bydd fel a ganlyn:-

- Cyflawni dyletswyddau a chyfrifoldebau'r Awdurdod Arweiniol a nodwyd yn y Cytundeb
- Gweithredu ar ran y Cydbwyllgor pan fydd hyn yn cyflawni Gwerth Gorau neu'n ychwanegu gwerth i gyflawniad yr Amcanion neu berfformiad y Swyddogaethau neu pan fo'n briodol neu'n ddymunol gwneud hynny er mwyn denu neu dderbyn cyllid allanol neu adnoddau eraill gan ffynonellau tu hwnt i'r Awdurdodau.
- Cyflawni a darparu'r holl drefniadau cyfrifo bancio ac archwilio priodol a gwasanaethau sy'n ofynnol er mwyn derbyn, cynnal a chymhwyso arian y Cydbwyllgor.
- Bod yn bwynt cyswllt cyfreithiol gyda'r cyflenwyr ar gyfer yr holl gaffaeliadau ar y cyd
- Darparu adnoddau gweinyddol fel y bo'n briodol er mwyn galluogi'r Cydbwyllgor i gyflawni eu rolau, dyletswyddau a swyddogaethau perthnasol.
- Darparu ysgrifennydd ar gyfer unrhyw gyfarfodydd perthnasol y Cyrff Cysylltiedig.

Gall unrhyw Awdurdod dynnu'n ôl o'r Cydbwyllgor drwy roi dim llai na 18 mis o rybudd i'r Awdurdodau eraill ac Ysgrifennydd y Cydbwyllgor. Mae unrhyw Awdurdod sy'n dymuno tynnu'n ôl o'r Cydbwyllgor, fel rhan o amod tynnu'n ôl, yn gwneud taliad neu daliadau rhesymol sy'n adlewyrchu'r colledion a achoswyd neu a ddisgwylir o ganlyniad i dynnu'n ôl, fel sy'n briodol yn nhyb yr Awdurdodau eraill, ac fe adlewyrchir hyn yn amodau'r cytundeb.

5. Sut mae'n cyfrannu at Flaenoriaethau Cynlluniau Rheoli AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy?

Mae ffurfio strwythur gyfreithiol fel Cydbwyllgor a'i gytundeb gyfreithiol yn cefnogi holl agweddau cynllun rheoli'r AHNE.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd trefniadau llywodraethu'r Cydbwyllgor yn y dyfodol yn cael eu diwallu o fewn cyllidebau cyfredol ac mae cost sefydlu'r strwythur gyfreithiol wedi'i ddarparu'n fewnol gan dimau gyfreithiol mewnol y cynghorau perthnasol.

7. Beth yw'r prif gasgliadau o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Dim angen.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal gyda'r Pwyllgor Archwilio ac eraill?

Mae Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Sir Wrecsam wedi arwyddo'r Cytundeb Gyfreithiol. Mae Moderneiddio Llywodraethu yn rhan o'r cytundeb. Mae'r cytundeb wedi cael ei graffu yn ôl yr angen gan bob awdurdod. Mae Cyd-bwyllgor Ymgynghorol Dros Dro'r AHNE wedi cymeradwyo'r adolygiad o drefniadau llywodraethu.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Bydd y cytundeb yn golygu gwell cynllunio ariannol a sefydlogrwydd i'r Cyd-bwyllgor AHNE tra'n sicrhau bod cyllidebau'n cael eu cymeradwyo'n flynyddol a fydd yn galluogi pob awdurdod sy'n aelod i ymateb i newidiadau mewn amgylchiadau ariannol. Nid oes unrhyw gostau ychwanegol i Gyngor Sir Ddinbych yn gyffredinol gan y bydd y gefnogaeth ariannol, gyfreithiol a gweinyddol yn cael ei darparu o fewn strwythurau staffio sy'n bodoli'n barod.

10. Pa risgiau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Dim wedi eu canfod. Mae'r cytundeb gyfreithiol yn nodi'r goblygiadau perthnasol ac yn darparu darpariaethau terfynu.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Deddf Llywodraeth Leol 2000, lle gall Awdurdodau Lleol ddod i gytundeb i 'Gyflawni swyddogaethau ar y cyd gydag un neu fwy o awdurdodau lleol eraill ar ffurf Cyd-bwyllgor'